

21 відсоток, тоді як застосування солом'яної січки лише на 16 відсотків у порівнянні до контролю. Отже, враховуючи зазначені аргументи можна констатувати, що мульчування є ефективним прийомом при вирощуванні перцю солодкого в умовах м. Карлівка.

Література

1. Андреев В.М. Практикум по овощеводству / В. М. Андреев, В. М. Маркова. — М.: Колос, 1981. — 305 с.
2. Андреева Р.А. Справочник по овощеводству / В. И. Алексахин, А. В. Алпатьев, Р. А. Андреева. — Л. : Колос, 1982. — 475 с.
3. Сергиенко Ю. В. Новейшая энциклопедия умного огородника и цветовода / Ю. В. Сергиенко, А. С. Кружилин. — М. : РИПОЛ классик, 2008. — 340 с.
4. Цветкова М. В. 1000 полезных советов для сада и огорода / М. И. Цветкова. — Х.: Клуб семейного досуга, 2010. — 390 с.
5. Шишкевич С. Г. Вітамінні рослини / С. Г. Шишкевич, Л. М. Шульгіна. — К. : Урожай, 1973. — 230 с.

ДЕКОРАТИВНІ ЯКОСТІ ГОЛОНАСІННОЇ ДЕНДРОФЛОРИ БОТАНІЧНОГО САДУ ПОЛТАВСЬКОГО ПЕДУНІВЕРСИТЕТУ

Ганіч Д.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Актуальність теми. Інтродукція та культивування голонасінних пов'язані з низкою цінних декоративних властивостей цієї групи рослин, їх участю у формуванні ландшафтів та композицій, особливо старовинних парків і садів та декоративним ефектом голонасінних в цілому. Тому випробування і введення в культуру нових перспективних видів голонасінних рослин, узагальнення наявного досвіду інтродукційної діяльності в специфічних умовах антропогенних ландшафтів має винятково важливе значення у вирішенні актуальних проблем сьогодення — оптимізації життєвого середовища населення, збагачення видової різноманітності та підвищення продуктивності дендрофлори регіону і разом з цим — її охорони [1].

Виклад основного матеріалу. До декоративних якостей деревних рослин належать життєві форми, розміри рослин, форма та розміри крони, форма, будова, колір і тривалість життя хвої (листя), форма, будова, колір і тривалість цвітіння квіток та суцвіть, форма стовбура й текстура кори. Ці декоративні якості мінливі, динамічні й відіграють важливу роль у садово-парковому будівництві [3].

Порівняно з іншими хвойними породами *Pinus sylvestris* має ряд переваг декоративності. За кольором хвої виділено дві форми: із світло-зеленою і темно-зеленою хвоєю. За довжиною хвоїнок (коротко-, середньо- і довгохвойна), і переважає середньохвойна. Хвоя, її колір, форма і величина мають першочергове значення у формуванні загального декоративного ландшафту. Колір хвоїнок у *Pinus sylvestris* має велику гаму відтінків — від світлого до темно-зеленого [2].

Декоративні якості стовбурів *Pinus sylvestris* найрельєфніше виступають в осінньо-зимовий і ранньовесняний періоди, коли листопадні дерева і чагарники стоять без листя. За характером будови кірки є із пластинчастою неглибокотріщинуватою, пластинчастою глибокотріщинуватою і лускатою кіркою. У дерев із лускатою кіркою очищення стовбурів від сучків краще, ніж у глибокотріщинуватих форм *Pinus*. У зазначені періоди року інші кольори у ландшафтах майже відсутні і малюнок стовбурів є єдиним елементом, який збагачує пейзаж.

За кольором кори виділені форми *Pinus sylvestris* з червоною, жовтою і темно-коричневою корою. Колір кори, її малюнок вносять красу в садово-парковий ландшафт. Вона може різко змінювати свою форму стовбура, крони та інші ознаки залежно від того, виростає вона вільно чи в насадженні. У зв'язку з цим з неї можна створювати гаї, групи і поодинокі насадження. Червонокорі сосни мають пластинчасту і лускувату кору. Малюнок і колір у *Pinus sylvestris* залежить і від її віку. Зазвичай, її кора до 20 років має чорні відтінки. Висота підняття грубої кори у пластинчастих глибокотріщинуватих та інших форм за кіркою з віком змінюється, що надає їй красивого вигляду. У гірших умовах місцезростання висота підйому грубої кори зменшується [4].

Juniperus virginiana безцінний з чисто естетичної точки зору. Ажурно-граціозна, живописна крона завжди гармонує з кольоровим рядом садового ландшафту, особливо взимку, коли листяні породи скидають своє вбрання.

Насичені смарагдові штрихи надають виразності холодному, морозному садовому простору, а декоративні форми вносять різноманітність у зимовий сад.

Цікаво, що швидкоросла порода з незвичайно ефектною кроною від природи схильна до поліморфізму, у нас почуватися краще, ніж на батьківщині. *Juniperus virginiana* і справді екзотичне створіння природи. Створення контрастів, стабільності й монументальності — основне призначення хвойних у садово-паркових композиціях [3].

Форми з пірамідальною, колоноподібною та конічною кроною, високою і середньорослою придатні для алей, рядових посадок, біля входів у парк чи сквер, на меморіалах біля пам'ятників і стел. Вони нагадують вартових чи колони. Можуть також закривати небажані види, паркани, будівельні і господарські будівлі. Їх можна використовувати в групах і солітерах. Вони можуть виконувати роль рами, для виділення красивого виду. Для всіх вище перелічених цілей можуть бути використані культивари *Thuja occidentales*: 'Columna', 'Stigiata', 'Wagneriana', 'Compacta', 'Holmstrup', 'Smaragd', так само культивари *Juniperus sabina*: „Columnaris“, „Arnold“, „Hibernica“, „Suecica“; культивари *Juniperus virginiana*: 'Sky rocket', 'Venusta'; культивари *Platyclusus orientalis*: 'Pyramidalis' та ін. [4].

Крім того, колоноподібні й пірамідальні форми добре підкреслюють архітектуру, поєднуються з колонами скульптурами, з них можна утворювати живі стіни, імітувати скелі.

Барвисті культивари *Thuja occidentales*, *Platyclusus orientalis*, різних видів *Juniperus* можна використовувати у меморіальних і паркових, а деякі — навіть у лісопаркових композиціях. Форми хвойних оживляють будь-яку композицію, їх варто частіше застосовувати в озелененні. У парках добре оживляють будь-який пейзаж барвисті садові форми, що мають вільну форму крони, такі як *Chamaecyparis pisifera* — 'Aurea', 'Filifera Aurea Nana', 'Snow', 'Squarrosa'; *Thuja occidentalis* — 'Rheingold', 'Sunkist', 'Europe Gold'. У *Juniperus sabina* — 'Variegata'; *Juniperus virginiana* — 'Glauca', 'Grey Owl', 'Skyrocket' [3].

Висновки. Так, слід відзначити, що декоративний ефект хвойних залишається постійним протягом всього року і тільки посилюється в річні періоди вегетації. При правильному підборі рослин цієї групи насадження залишаються завжди привабливими, їх групи створюють відчуття заспокоєності, досконалості та вмісту окремих родзинок в загальний композиційний варіант сприйняття.

Декоративні властивості голонасінних та їхніх форми широко застосовують в озелененні: у групових насадженнях, солітерах, у кам'янистих садах, змішаних чи чистих насадженнях, із квітниками, у водяних джерел, тобто у всіляких поєднаннях і комбінаціях. Їх висаджують у різних кутках парку, скверу, бульвару, на смугі газону перед будинками, на території шкіл, дитячих садів, у дворах і т.д.

Література

1. Байрак О.М. Проблеми збереження парків Полтавщини // інтродукція рослин на початку XXI століття: досягнення і перспективи розвитку досліджень. / О.М. Байрак, Т.В. Панасенко: Матер. Міжнародн. наук, конфер. — Київ, 2005. — С. 59 -61.
2. Гапон С.В. Ботанічний сад Полтавського державного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Путівник. / С.В. Гапон, В.В. Буйдін, Л.Д. Орлова та ін. — Полтава: АСМІ, 2003. — 28 с.
3. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія.: Навч. посібник / Калініченко О.А. — К.: Вища шк., 2003. — 200 с.
4. Кохно В.І. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Голонасінні: Довідник / М.А. Кохно, В.І. Гордієнко, Г.С. Захаренко та ін. — К.: Вища школа, 2001. — 207 с.

КОМПЛЕКСНАЯ ОЦЕНКА ТЕРРИТОРИИ КЛИНИЧЕСКОЙ БОЛЬНИЦЫ №7 В Г. СИМФЕРОПОЛЬ

Ганькина М.Н., Потемкина Н.В.

*Южный филиал Национального университета биоресурсов и природопользования Украины «Крымский агротехнологический университет»,
пгт. Аграрное, АРКрым, Украина*

Введение. За последние тридцать лет значительно уменьшилось финансирование агротехнического ухода за насаждениями на территориях учреждений и организаций Министерства здравоохранения Украины. На многих объектах утрачен контроль за состоянием зеленых насаждений и элементов благоустройства. В связи с этим требуется проведение каждые 5-10 лет комплексной оценки территорий.

Методика исследований. Инвентаризация зеленых насаждений проведена согласно методическим рекомендациям, разработанным Кабинетом министров Украины — „Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах та селищах міського типу України — ГКН 03.08.007. — 2002“. [1]. Название видов растений приводятся по стандартным источникам [3]. Функциональное зонирование объектов изучали на основании традиционных методик [2].

Результаты исследований и обсуждение. Территория обследованного объекта располагается на юго-западной окраине г. Симферополя. Почвы дерново-карбонатные, подстилающая осадочная порода — белая мергелевая глинистая известняковая. В период создания объекта поверхностный слой этой почвы был снят на 50см и завезена новая почва — черноземы южные мицелярно-карбонатные (содержание гумуса в слое до 40 см составляет 2,9%). Климат засушливый, теплый, с очень мягкой зимой, с теплым вегетационным периодом 182-199дней. Годовое количество осадков 450-490мм. Максимальная температура воздуха — +45°C, минимальная — -33°C. Снежный покров удерживается не более 3-4 дней кряду. Количество дней с сильным ветром (более 15 м/секунду) сильным ветром составляет в году 16. Грунтовые воды пресные залегают на глубине более 4 м.

Территория больницы находится в новой селитебной зоне в юго-западной части города, на куэсте. Рельеф местности слабохолмистый, крутизна склона всей территории 2%. Объект экранируется от северо-восточных ветров 9-12 этажной жилой застройкой. С запада территория граничит с улицей интенсивного круглосуточного движения автомобильного транспорта. Строительство больницы проводилось в 1975-1977гг. На сегодняшний день Седьмая клиническая больница г. Симферополя является многопрофильным